

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

2 Irregularitas occulta est ex actu publico, super qua dispensat Episcopus, si videntes ignorent eum esse delictum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

tionem & censuram excommunicationis duabus de causis incurtis, & dispensationem super irregularitate incurta, ex celebratione contra excommunicationem duabus de causis incurtam; Quamuis absolutio ab illis duabus excommunicationibus ob illas duas rationes incurtis, & dispensatio similiter super irregularitate incurta ex celebratione contra excommunicationem duabus de causis incurtam, validæ sint, non tamen extenduntur absolutiones illæ, vel dispensationes ad alias duas excommunicationes, & irregularitates alijs de causis incurtis; cap. ex parte. de ordin. & c. cum pro causa. de sent. excom. Et proinde noua opus est absolutio ab alijs excommunicationibus, & dispensatione aliarum irregularitatum, & noua retentione beneficij in statu irregularitatis quaesiti; cum voluntas Papæ aliquem habilem ad retinendum beneficium facere uolentis, non obitante vna irregularitate sibi expressa, ad retentionem eiusdem, non obstante alia irregularitate, quam nec ipse nouit, quæque ipsi non exprimitur, non videatur extendi.

DECISIO II.

Ex cons. 2. alias 14.

Excommunicatus celebrans, & ob id in irregularitatem incidens, fructus, & distributiones beneficij ante obtentum perdit non ratione irregularitatis, ut sentit Innoc. in cap. cum nobis. de concess. preb. sed ratione excommunicationis: cap. Pastoralis. de appellat. unde qui solus irregularis est, nec fructus propter irregularitatem, nec distributiones beneficij iuste habiti ante irregularitatem incurram perdit.

DECISIO III.

Ex cons. 3. alias 13.

Absens, & ignorans, quamuis excommunicari possit, celebrando tamen nec peccat nec irregularis efficitur: ex Glof. in c. Apostolica. de cler. exc. min. dummodo ignorantia sit probabilis; cum irregularitas sine contemptu non incurritur. ex Pan. in cap. Pastoralis. §. verum. de appella. collatio tamen beneficij facta tali excommunicato etiam ignorantis, nulla & irrita est. ut ait Glof. in d. cap. Apostolica. & Nau. in Mao. cap. 27. num. 271.

DECISIO IV.

Ex cons. 4. alias 8.

Assumens presbyteratum ante legitimam ætatem, ipso iure suspensus est; ut patet per Extrau. Pij 11. Cum ex factore. n. & si post illum assumptum ordine sacro utatur, irregularis efficitur; & proinde cum ordinatus presbyterio simul cum episcopo consecratur, & ordine presbyteratus utitur postquam illum assumpsit, eo ipso quod quis ante legitimam ætatem presbyter ordinatur, irregularis efficitur. ita Nau. in Man. c. 25. nu. 70.

DECISIO V.

Ex consil. 5. alias 10.

Suspensus, interdictus, vel excommunicatus collectam in choro, vel hebdomadarius dicens irregularis efficitur; ex Innoc. in cap. si. de excess. præl. cum actum certo ordini deputatum solenniter exerceat. ex Nau. in Man. ca. 27. nu. 247.

DECISIO VI.

Ex cons. 1. in Nouis, deest in antiq.

Excommunicatus, quamuis simpliciter sacrum audiendo irregularis non fit, si tamen celebrat, aut coram se auctorizando puta si Episcopus, aut Parochialis Ecclesiæ pastor, celebrari coram se faciat, irregularis efficitur, c. Illud. de cler. excom. ministr. & Glo. in Clem. Archiepiscopo. ver. celebrari, de priuil.

DECISIO VII.

Ex cons. 2. in Nouis, deest in antiq.

Irregularitatem effugit excommunicatus, qui probabiliter ignorans se talem celebrat; fecus si ignorantia non sit probabilis, & multo minus si sit affectata, cap. Illud. de cler. excomm. ministr. & Nau. in Man. ca. 23. nu. 45.

DECISIO VIII.

Ex cons. 3. in Nouis, deest in antiq.

Excommunicatus Clericus excommunicatione maiore, sciens, aut scire debens se talem, etsi accipiendo ordine irregularitatem incurrat; fecus tamen si Sacramentum Eucharistiæ de manu alterius Clerici accipiat, cum hoc nullibi, sicut illud, in iure expressum sit; & irregularitas non nisi in casibus a iure expressis incurritur. cap. is, qui. de sent. excom. in 6.

DECISIO IX.

Ex cons. 6. in Nouis, deest in antiq.

Illegitimus sine dispensatione, & cum falsis dimissorijs promotus, & postea a Papa a dictis excessibus, & infamia absolutus, cum suspensione ad certum tempus, eo transacto, sine alia dispensatione celebrare potest.

DECISIO X.

Ex cons. 18. in Nouis, deest in antiq.

Quamuis excommunicatio ob simoniam in beneficio incurta Papæ reservata sit, ut habetur per Extra. 2. de simo eo ipso tamen quod, & per Conc. Tri. sess. 24. de ref. ca. 6. Episcopus ab omnibus casibus etiam Papæ reservatis facultatem absolventi habeat, nec ullus talis sit, qui excommunicationem annexam non habet, ex Nau. in Man. cap. 27. num. 261. vtiq; ex eisdem Conc. facultate, episcopus ab excommunicatione simoniacum in beneficio absoluit, & super irregularitate ob celebrationem factam post simoniam commissam incurta, (cum modo simonia oculata sit) dispensare valet; quandoquidem qui totum dicit, nihil excludit. cap. Solita. de Maior. & obed.

TITVLVS XVII.

De Clerico non ordinato ministrante.

SUMMARIVM.

- 1 Irregularis non assistens Diacono baptizanti aliter, quam auctorizando.
- 2 Irregularitas occulta est ex actu publico, super qua dispensat Episcopus, si videntes ignorem eum esse delictum.
- 3 Excommunicatus in vna diocesi, & celebrans in alia, ubi nescitur, est irregularis.
- 4 Irregularis fit, qui utitur ordine sacro, quem non habet, nec potest ascendere.

DECISIO I.

Ex cons. 1. alias 4.

Parochus dans licentiam Diacono baptizandi solenniter, & eidem assistens sola causa corrigendi eum, si erraret, irregularitatem non incurrit, quamuis Diaconus ipse irregularis sit; cap. 1. de cle. non ordin. min. cum nemo illum inclurrit nisi in casibus a iure expressis; c. is qui. de senten. excom. in 6. fecus si auctorizando, aut mandando assisteret. sic enim & Parochus irregularis redderetur. Cle. Archiepiscopo de priuile. & ibi glo. verb. celebrari, patocho autem accusato, & dicenti se solum causa corrigendi, & non auctorizanti assistisse, in dubio credi debet, saltem si id iureiurando affirmet: Quia in his, quæ ex animo alicuius pendunt, ei saltem iuranti credendum est; cap. significasti. de homicid. & actus, qui delictum, aut non delictum commode interpretari potest, interpretari debet non esse delictum. cap. 2. de reg. iur.

DECISIO II.

Ex cons. 2. in vtrisque.

Diaconus solenniter publice coram multis baptizans, & proinde irregularitatem incurrens, cap. 1. de cler. non ord. ministr. cum id presbyteri munus sit, ab Episcopo dispensat.

spensari potest per facultatem a Concilio Tridentino, sess. 24. cap. 6. de refor. traditam ad dispensandam in irregularitate occulta, dummodo astantes ignorent id muneris esse illi prohibitum; aut si aliquis id sciat, nescit tamen per id incurri irregularitatem; Quia licet actus publicus sit, in hoc tamen euentu delictum est occultum, & in irregularitate ex delicto occulto Episcopus dispensare potest: vt affirmat Nauar. in Man. c. 27. num. 194. & 160 modo postea fama nulla de irregularitate contracta orta sit; tunc enim non poterit, cum iam delictum incipit esse publicum.

DECISIO III.

- 3 **E**xcommunicatus in vna diocesi, vel vrbe, & celebrans in alia, vbi nescitur, an sit excommunicatus, irregularis efficitur, ab Episcopo tamē dispensari potest; cum delictum eius sit occultum, ita Concil. Triden. sess. 24. c. 6. de reform. Quāuis enim actus dispensandi strictē intelligi debeat, c. 1. & 2. de fil. presbyt. in 6. potestas tamen dispensandi est fauorabilis, & amplianda gl. in cle. 1. de off. vic. & Fel. in c. poitu lauti. de rescript.

DECISIO IV.

Ex cons. 1. in Nouis, deest in antiquis.

- 4 **I**rregularis est, qui ordine sacro quem non habet, vtitur; ex Nau. in Man. cap. 27. num. 247. ideoque sicut ad alios res promoveri nequit, ex cap. 2. de cler. non ord. mini. ita neque in susceptis ministrare poterit sine dispensatione, quae non a Penitentiaro, sed a Papa obtinenda est, ex Syl. verb. irregularitas, q. 12.

TITVLVS XXXII.

De Priuilegijs.

SVMMARIVM.

- 1 **G**ratia per mortem concedentis non expirat, licet sic mandatum.
- 2 **G**ratia Papae, Donec aliud decernat illius morte non expirat, secus vsque ad eius beneplacitū, & quare.
- 3 **P**riuilegium Minorum generalis dispensandi super multitudine Missarum ad successores, & ad Missas post illud acceptas extenditur.
- 4 **B**eneficiū, seu priuilegiū impetratio sine mandato valet.
- 5 **D**ispensatio limitata quoad forum interius, ad exterius non extenditur.
- 6 **D**ispensandi facultate concessa, literis non expeditis, cur non utendum.
- 7 **D**ispensatio eius, qui ob febrem, vel alium dolorem non valet recitare horas, ad eadem non extenditur.
- 8 **I**ndulgentia pro mortuis concessa ad viuos non extenditur.
- 9 **I**ndulgentia non acquiritur, nisi fiat totum id, pro quo conceditur.
- 10 **I**ndulgentia mortuo per opus existentis in mortali quaeri potest.
- 11 **P**eccans spe veniae obtinenda per gratiam post, uel ante obtentam, absolui potest.
- 12 **G**ratia de altari priuilegiato concessa, an non expressa usitate, ualeat.
- 13 **D**ispensationes circa diuersa, licet una de alia mentionem non faciat, non utiuntur.
- 14 **P**riuilegium conferendi sacros ordines Abbatibus concessum Conc. Trid. refragatur.
- 15 **I**ndulgentia pro defunctis Missam, per quamlibet Missam acquiritur.
- 16 **L**egere librum uetitum, extra territorium licentiam concedentis licet.
- 17 **E**piscopus in sua diocesi ex causa extra locum sacrum Mis-

sare, & facultatem id faciendi dare potest.

- 18 **C**lericus enormibus se immiscens, ante monitionem, fori priuilegium non perdet.
- 19 **G**ratia Papae non eget ad sui essentiam scriptura.
- 20 **C**asus reseruati episcopo an ligent exemptum.
- 21 **P**riuilegia clausa in corpore iuris non censentur sublata per aliam superuenientem dispositionem iuris communis habentem in se clausulam generalem, Non obstantibus priuilegijs.
- 22 **M**inores de obseruantia iurium parochialis incapaces sunt.
- 23 **P**riuilegium non prodest ei, cui conceditur, donec eius notitiam habet.
- 24 **P**riuilegia, dato aliquo effectu, an ad alios extendantur.
- 25 **P**relati a iurisdictione episcopali exempti, an iurisdictionem quasi episcopalem habere censentur.
- 26 **P**riuilegium canonis clericis minoribus 14. annorum non tollit Conc. Trid. sed fori.

DECISIO I.

Ex cons. 1. alias 2. de offic. iud. delegat.

- 1 **D**ispensandi facultas cum quibusdam personis, sicut in gradibus prohibitis contraxerunt, a Papa Episcopo concessa, etiam mortuo concedente, valet. Quamuis enim commissio de dispensando cum aliquo per mortem committentis expiret, cap. Relatum. de off. leg. quia est mandatum de gratia facienda; concessio tamen facultatis ad dispensandum, nomine nominato, est gratia facta illi, cui datur facultas, & concedentis morte non expirat; cum gratia facta non expiret per mortem concedentis, cap. si super gratia tit. eod.

DECISIO II.

Ex cons. 2. alias 3.

- 1 **E**xemptus a iurisdictione Episcopi per Papam cum clausula, (donec aliud decernat,) mortuo Papa non fit Episcopo subiectus, sed manet exemptus, donec per successorem eius reuocetur exemptio a Papa concessa. Quamuis enim per mortem ipsius cesset gratia facta cum clausula, (vsque ad beneplacitum eius, cap. si gratiosa. de rescript. in 6. eo quod per mortem desinit beneplacitum & voluntas eius; gratia tamen facta, donec aliud decernat morte eius non cessat, cum in hoc euentu requiratur dispositio, & decretatio, quae non fit per mortem, cum potius per eam potestas disponendi aliud sublata sit.

DECISIO III.

Ex consil. 3. alias 10. de celeb. Miss.

- 3 **P**riuilegium concessum Generali ordinis dispensandi super multitudine Missarum, ad quas Monasteria ordinis illius obligata sunt, non solum Generali, qui tunc fuit, sed etiam successoribus suis concessum esse intelligitur nisi Papa aliud exprimat: vnde Generalis talis non solum super Missis receptis tempore Generalium, qui praerant tempore Bullarum datarum, seu Priuilegiorum concessorum dispensare valet; sed etiam pro postea receptis ante suam visitationem, & tempus quo dispensatio ipsa petitur non tamen pro postea admittendis, & in omni dispensatione tenor priuilegijs, & commissionis seruandus est, cap. prudentiam. de offic. deleg. & cap. Pisanis. de rest. spol.

DECISIO IV.

Ex consil. 1. alias 22. de Hæreticis.

- 4 **R**eligiosus pro sua religione Procuratoris officium in Curia agens, si Monasterium suum inquietatur pro re aliqua aut impositione, seu talea extraordinaria, absque Monasterij mandato immunitatem, seu Priuilegium a Papa impetrare potest, & gratia sic sine speciali mandato concessa tenet; Non solum ex eo quod Papa illud facere, & concedere potest sine illius instantia, & petitione, Argu. cap. 1. de constit. & cap. proposuit. de concess. prab. sed etiam quia con-